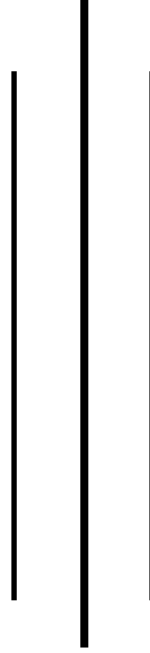

आर्थिक वर्ष २०७७/०७८ को बजेट कार्यक्रम

रोड गाउँपालिका

पहरीगाउँ, इलाम

१ नं. प्रदेश, नेपाल

गाउँसभामा प्रस्तावित मिति : २०७७/०३/२०

सभाका अध्यक्षज्यू

➤ ऐतिहासिक संविधानसभाद्वारा निर्मित नेपालको संविधान अनुसार गठित स्थानीय तहको निर्वाचन पश्चातको चौथो वर्षको बजेट, नीति तथा कार्यक्रम गाउँसभामा पेश गर्न पाउँदा गौरवान्वित ठानेको छु । संघीय लोकतन्त्रलाई संस्थागत गर्दै व्यवहारमा नै जनतालाई सार्वभौम बनाउने यो अवसरलाई उपयोग गर्न सबैबाट साथ र सहयोगको अपेक्षा गरेको छु । यस अवसरमा म जनताको लोकतान्त्रिक अधिकार स्थापना गर्न विभिन्न कालखण्डहरूका आन्दोलनहरूमा शहादत प्राप्त गर्नुहुने ज्ञात अज्ञात वीर शहिदहरू प्रति हार्दिक श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्न चाहन्छु । । आन्दोलनका क्रममा घाइते र वेपत्ता भएकाहरू प्रति संवेदनशील रही उच्च सहानुभूती प्रकट गर्न चाहन्छु । साथै राष्ट्रियता र स्वाधीनताको रक्षा गर्दै न्यायपूर्ण समाज निर्माण र समृद्धिको मार्गमा एकताबद्ध रहेका सम्पूर्ण रोडवासी तथा महान नेपाली नागरिकहरूमा उच्च सम्मान प्रकट गर्न चाहन्छु । साथै विश्वब्यापी रूपमा फैलिरहेको कोभिड १९ का कारण मृत्युहुने सम्पूर्ण नेपालीहरू प्रति भावपूर्ण श्रद्धान्जली अर्पण गर्न चाहन्छु तथा संक्रमित सम्पूर्ण नेपाली दाजुभाइ तथा दिदिबहिनीहरूलाई शीघ्र स्वास्थ्यलाभको कामना समेत गर्न चाहन्छु ।

कोभिड १९ को सन्दर्भमा गाउँपालिकाले उच्च सतर्कता अपनाइ विभिन्न प्रशासनिक तथा विकास निर्माणको कार्यहरू गरिरहेको सन्दर्भमा रोडगाउँवासी दाजुभाइ तथा दिदिबहिनीहरूलाई उच्च सावधानी अपनाउन समेत हार्दिक अपील गर्दछु ।

➤ स्थानीय तहको गठन पछि कार्यान्वयनका क्रममा आएका समस्याहरू, संविधानतः प्राप्त अधिकार माथि नै हुँदै आएका प्रत्यक्ष, परोक्ष व्यवधान र प्रश्न चिन्हहरूले घेरिएको स्थानीय सरकार जटिल मोडबाट अगाडी बढ्दै गएको अवस्था हृदयंगम गर्दै अत्यन्त सावधानीपूर्वक अगाडी बढ्न आवश्यक रहेको ठानेको छु । संघीय लोकतान्त्रिक व्यवस्था कार्यान्वयनको यो घडीमा अझै पनि कायम रहेका पुराना सोच र कार्यशैलीलाई विस्थापित गर्दै नयाँ सोच, कार्यशैली र क्षमताका साथ अघी बढ्नु पर्ने प्रमुख आवश्यकता ठानेको छु । जननिर्वाचित जवाफदेही स्थानीय सरकारले सही दिशा तर्फ समाजको रूपान्तरण गर्दै समृद्धि हासिल गर्न आफ्ना कदमहरू अगाडी बढाउन नसके समाजको उन्नति, प्रगति र सिंगो व्यवस्थाले प्राप्त गर्ने असफलतालाई आत्मसात् गर्दै अत्यन्त सावधानीपूर्वक हाम्रा कदमहरू अगाडी बढाउनु पर्ने आवश्यकता महसुस गरेको छु ।

➤ गाउँपालिकाले वार्षिक योजना तथा बजेट कार्यक्रमका निम्न उद्देश्यहरू लिएको छ ।

क) आर्थिक विकास तथा गरिबी निवारणमा प्रत्यक्ष योगदान पुऱ्याउने ।

ख) उत्पादनमूलक तथा छिटो प्रतिफल प्राप्त गर्न सकिने

ग) जनताको जीवनस्तर, आम्दानी र रोजगारी बढ्ने

घ) स्थानीय सहभागिता जुटने, स्वयंम सेवा परिचालन गर्न सकिने तथा लागत कम लाग्ने,

ङ) स्थानीय स्रोत साधन र सीपको अधिकतम प्रयोग हुने,

च) महिला, बालबालिका तथा पिछडिएका क्षेत्र र समुदायलाई प्रत्यक्ष लाभ पुग्ने,

छ) लैङ्गिक समानता र सामाजिक समावेशीकरण अभिवृद्धि हुने

ज) दीगो विकास, वातावरणीय संरक्षण तथा समबर्द्धन गर्न सघाउ पुऱ्याउने

झ) भाषिक तथा साँस्कृतिक पक्षको जगेर्ना र सामाजिक सद्भाव तथा एकता अभिवृद्धिमा सघाउ पुऱ्याउने ।

ञ) महामारी तथा प्रकोप जन्य रोगको रोकथाम, प्रतिरक्षा, नियन्त्रण गर्ने

सभाका अध्यक्ष ज्यू,

अब म यस रोड गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०७७/०७८ को आयव्यय विवरण पेश गर्ने अनुमति चाहन्छु ।

आम्दानी तर्फ

- अन्तर सरकारी वित्तीय हस्तान्तरण रु. ३६,५२,७३,०८१ ।- (छत्तिस करोड बाउन्न लाख त्रिहत्तर हजार एकासी) जसमा राजस्व वाडफाँडमा ६,५२,४१,०८१ ।-, (छ करोड बाउन्न लाख एकचालिस हजार एकासी), वित्तीय समानिकरण मा ९,४१,७२,००० ।-(नौ करोड एकचालिस लाख बहत्तर हजार , समपुरक अनुदान २,२७,००,००० ।- (दुइ करोड सत्ताइस लाख), विशेष अनुदान १,००,००,००० ।- (एक करोड मात्र) , सशर्त अनुदान १७,३१,६०,००० ।- (सत्र करोड एकतीस लाख साठी हजार)
 - आन्तरिक आम्दानी रु.१,२२,२०,००० ।- (एक करोड बाइस लाख बीस हजार)
 - अगिल्लो आर्थिक वर्षबाट ल्याइएको रु. ५,००,००,००० ।- (पाँच करोड)
- जम्मा आम्दानी रु.४२,७४,९३,०८१ ।- (बयालीस करोड चौरहत्तर लाख त्रीयनव्ये हजार एकासी रुपैयाँ ।

खर्च तर्फ

- चालू खर्च तर्फ रु. ५,२०,३३,०८१ ।— (पाँच करोड बीस लाख तेत्तिस हजार एकासी)
 - सशर्त अनुदान तर्फ रु. १७,३१,६०,००० ।—(सत्र करोड एकतीस लाख साठी हजार मात्र)
 - पूँजीगत खर्च तर्फ रु. २०,२३,००,००० ।— (बीस करोड तेइस लाख मात्र)
- जम्मा खर्च रु. ४२,७४,९३,०८१ ।— (बयालीस करोड चौरहत्तर लाख त्रीयनव्ये हजार एकासी रुपैयाँ ।

अब म विभिन्न विषयगत शीर्षक अनुसारको बजेट विनियोजन प्रस्तुत गर्न चाहन्छु:

- गाउँपालिकाको वडाहरू अन्तर्गत मानव विकास सुचाडक, भूगोल, जनसङ्ख्या, राजस्व, जनसहभागिता समेतलाई मध्यनजर गरी विभिन्न विषयगत क्षेत्रका शीर्षकहरूलाई समेटी गाउँपालिकाका सम्पूर्ण वडाहरूमा एकमुष्ट रु. १,८०,००,००० (एक करोड अस्सी लाख मात्र) विनियोजन गरेकोछु ।

(१) आर्थिक विकास क्षेत्र:

कृषि क्षेत्रको व्यवसायीकरणका निम्ति व्यवसायिक अर्गानिक तरकारी खेती, अर्गानिक उत्पादनका लागि क्षेत्र निर्धारण र उत्पादन, कफी खेतीको विस्तार, चिया खेतीको प्राङ्गारीकरण, सुपारी खेती विस्तार, पशु नस्ल सुधार तथा माछामासु, दुग्ध उत्पादन, कृषिको उत्पादन बृद्धिको निम्ति सिंचाई तथा गोठ सुधारका कार्यक्रमहरू साथै कृषि तथा पशुको व्यवसायिकरण साथै आधुनिकरणको निम्ती विभिन्न कृषि फर्म, समूह, सहकारीहरूसँग लागत साझेदारीको कार्यहरू सञ्चालन गरिनेछन् । पर्यटनको व्यवस्थित विकासको निम्ति गुरुयोजनाहरू कार्यान्वयन, ग्रामीण अर्थतन्त्रको विकासको निम्ति स्थानीय विकास कोष, स्थानीय वित्तीय संस्थाहरूको क्षमता अभिवृद्धि, वन विकासका कार्यक्रम, बाँझो जमिनमा खाद्यान्न उत्पादन सहितका कार्यक्रमहरूलाई एकमुष्ट रु. १ करोड ७५लाख ५४ हजार छुट्टयाएको छु । कार्यक्रमहरूको विस्तृत विवरण अनुसूचीमा उल्लेख गरिएको छ ।

(२) सामाजिक विकास:

शिक्षाक्षेत्रको गुणस्तर सुधारको लागि शिक्षक तालिम, अग्रेजी माध्यमका पाठ्यपुस्तकको लागि अनुदान, बालशिक्षक, विद्यालय कर्मचारीको निम्ति पोशाक र निःशुल्क स्वास्थ्य बीमा, शैक्षिक वेरोजगारहरूको लागि व्यवसायिक तालिम, गाउँपालिका स्तरीय अतिरिक्त क्रियाकलाप संचालन, स्वास्थ्य क्षेत्रको गुणस्तर सुधार र प्रभावकारी सेवाप्रवाहको निम्ति सामुदायिक औषधी पसल, भौतिक सुधार

तथा महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविकाहरूको पारिवारिक स्वास्थ्य बीमा, कोभिड १९ तथा महामारीजन्य रोगहरूको नियन्त्रण र प्रतिकार, युवा लक्षित कार्यक्रम, खेलकूदको संस्थागत र विकासको निम्ति निरन्तर प्रशिक्षण, नियमित प्रतियोगिता, राष्ट्रिय/अन्तराष्ट्रिय प्रतियोगिताको तयारी, खेलकूद सामग्री, खेलमैदान निर्माण, कभर्डहल निर्माण, व्यवस्थित खानेपानी तथा सरसफाई, सबै प्रकारका भाषा संस्कृति संरक्षण प्रवर्द्धन, महिला, बालबालिका, जेष्ठ नागरिक, आदिवासी, जनजाती, दलित, अपांगता भएका समुदायको क्षमता अभिवृद्धि लगायतका कार्यक्रमहरू संचालन गर्न एकमुष्ट रु. २ करोड ४४ लाख ४७ हजार ५ सय छुट्टयाएको छु ।

(३) पूर्वाधार विकास:

सजिलो रोड अभियान, उज्यालो रोड अभियान, खानेपानीका ट्यांकीहरू निर्माण, डिपबोरिङ्ग/लिफ्ट सिंचाई योजना, २ वटा पक्की पुल, पर्यटन पूर्वाधार, शैक्षिक पूर्वाधार, वडा कार्यालय भवन, रोडको केन्द्रको कार्यालय भवन लगायतका पूर्वाधार निर्माण गर्न एकमुष्ट रु. २ करोड ४८ लाख ५ हजार ८३ छुट्टयाएको छु ।

(४) सुशासन तथा अन्तरसम्बन्धित क्षेत्र:

व्यवस्थित वन विकास, भू-क्षय नियन्त्रण, जलाधार संरक्षण, चुरेक्षेत्रको संरक्षण, वन पैदावारको चोरी निकासी नियन्त्रण, दुर्लभ प्रजातिका वन्यजन्तु, वनस्पति संरक्षण सहितका कार्यक्रमहरू, जनतासम्म रोडको गतिविधिलाई सुसूचित गर्ने, जनप्रतिनिधि कर्मचारीको क्षमता अभिवृद्धि गर्ने, सर्वसुलभ र तत्काल न्याय सम्पादन गर्ने सहितका कार्यक्रमहरू संचालन गर्न एकमुष्ट रु. ५१ लाख ९३ हजार ४ सय १७ छुट्टयाएको छु ।

रोडको विशेष कार्यक्रमः

- ठूला पूर्वाधारहरू निर्माणका निम्ति समपुरक कोषको व्यवस्था गरेको छु ।
- अन्य साझेदारी कार्यक्रमहरू संचालनको लागि लागत सहभिगताको व्यवस्था गरेको छु ।
- छुटेका अधुरा रहेका जनताको दैनिक जीवनसँग प्रत्यक्ष सम्बन्ध राख्ने योजनाहरू संचालनको निम्ति साना योजना संचालन कोषको व्यवस्था गरेको छु ।
- छात्रवृत्ति कोष, महिला स्वास्थ्य स्वसेविका हितकोष, कर्मचारी कल्याण कोष, विपद् व्यवस्थापन कोष, आकस्मिक रूपमा भैपरी आउने घटनाहरू ब्यवस्थापनको निम्ति आकस्मिक कोषको व्यवस्था गरेको छु ।
- रोड निर्माण अभियन्ता परिचालन गरी प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रमलाई व्यवस्थित गर्न आवश्यक अतिरिक्त बजेटको व्यवस्था सहित कार्यक्रमलाई निरन्तरता गरेको छु ।
- बेरोजगार युवाहरूलाई प्रत्यक्ष रोजगार प्रदान गर्न आवश्यक थप बजेटको ब्यवस्था गरेको छु ।
- यस आर्थिक वर्ष कोभिड १९ का कारण रोकिएका योजनाहरूका लागि क्रमागत रूपमा योजना कार्यान्वयन गर्न आवश्यक बजेट ब्यवस्था गरेको छु ।

सभाध्यक्ष महोदय,

➤ कतिपय कार्यक्रम आयोजनाहरुमा देखिने दोहोरोपन घटाउन गाउँपालिका क्षेत्रभित्र हुने जुनसुकै विकास कार्यक्रमहरु गाउँपालिकाको मातहतबाट नै सञ्चालन हुने ब्यवस्था मिलाएको छु । यो बजेट कार्यक्रमले नसमेटेका तथा समेट्न नसकिएका अन्य कार्यक्रमहरुलाई आगामी दिनहरुमा गाउँ कार्यपालिकाले निर्णय गरे बमोजिम जनसंख्या, भूगोल लगायत अन्य वर्ण, लिङ्ग, क्षेत्र, समुदायहरु समेतलाई मध्यनजर गर्दै समतामूलक ढङ्गले विनियोजन गर्दै लगिनेछ । र सो अनुसार नै विनियोजनको गर्ने ब्यवस्था मिलाएको छु ।

प्रस्तुत बजेट, नीति तथा कार्यक्रमको कार्यान्वयनमा आईपर्न सक्ने समस्या समाधानको निम्ति अध्यक्षको संयोजकत्वमा रोड स्तरीय विकास समस्या समाधान समितिलाइ अझ प्रभावकारी बनाइने छ ।

अन्त्यमा, रोड गाउँपालिकाको गाउँसभामा सहभागी सम्पूर्ण सदस्यज्यूहरु, यस गाउँसभालाई सम्पन्न गर्न अहोरात्र खट्नु हुने कर्मचारीहरु, सम्पूर्ण शुभेच्छुकहरु, आम रोडबासी जनसमुदायहरुलाई धन्यवाद ज्ञापन गर्न चाहन्छु । प्रस्तुत बजेट कार्यक्रम सफल कार्यान्वयनको निम्ति सम्पूर्ण रोडवासी जनसमुदाय, जनप्रतिनिधि, राजनीतिक दल, कर्मचारी वर्ग, संचारकर्मी, शुभेच्छुक एवं सरोकारवालाहरुबाट निरन्तर सहयोग, सहभागिता र सुझावको अपेक्षा गर्दछु ।

धन्यवाद